

Иван Вазов

Една муза в траур

Отдавна немей той, от света забравен.
Живей той, певецът, но с мъртвий е равен.
Една нощ у него музата тропна.
– Кой ме буди в мрака? – каза той в смущенье.
– Ставай, о поете, светло вдъхновение
аз за тебе нося – девата викна.

– Ох, иди, богиньо, късен час сега е!
Моят дух озлобен съм, отдих желае,
съм, отдих, ти чуйш ли! – вечни като смърт.
Сърцето ми трепка в сънища гробовни,
в него вместо песни съскат змий отровни
и парливи рани пъшкат и горят.

Ил не знайш? Неволи страшни ме сломиха
и рано измами горчиви затриха
вярата ми в всичко, що възпях, любих.
Видях, че мечтите мечти се оставят,
че на злото земно далеко е краят,
и ази сърдито лирата разбих.

Неведнъж чело ми сред буря клюмна,
не с една надежда света и безумна
простих се навеки и почти без жал...
Тежък бе животът и всяк удар нови,
що падна въз мене – един гроб изрови
за някой съм златен, призрак умилял.

Видях силна младост без време строшена
в усилия безплодни, видях преломена
мойта горда воля от страшний живот.
С много вече кривди мълком помирих се
и сторих това аз, и не възмутих се –
стискан на теглата в зверския хомот.

Видях как грохнаха моите кумири –
и как злото светско без жалост изтири
всякой култ и вяра из мойта душа;
видях в кал светите мои идеали,
знамената честни – оплюти парцали,
с които търгува мръсната лъжа.

Видях я аз нея в царска багреница,
честността в окови, правдата – в тъмница,
видях аз на злото стихийната мощ,
видях му и наглий триумф, тържеството,
изгубих аз вяра в бога и в доброто
и наста в душа ми безконечна нощ.

И сега, о музо, без олтар живея...
Любовта една би... Уви, и от нея
раните ще нося, дор бѣда човек.
Из чашата ѝ сладка пих със всичка сила,
но с капката нектар – море от горчила
изпих и отровен останах навек.

За какво да пея? Де извор за песен?
В душата ми само уломки и плесен,
и тиня от бури, и отчаян мрак...
Искра светла божа тамо не прониква
и тя на доброто веч се не откликва,
и дори да плаче тя забрави как!

Де извор за песни? В природата дивна?
Тя ми стои чужда, като гроб противна
с вечната си хубост и нетлен покой.
Едно само чувство в душата ми свети,
цѣфти и вирее, като майско цвете:
злобата – изчадѣе на мъки безброй.

Злобата, о музо, пѣклената сила,
що всичко човешко в мен е угасила,
змия, що ме гложди и ми дава мощ...
Кажи ми, анчарѣт ражда ли мед пресен,
отровата – нектар, а злъчката песен?
Остави ме, музо! Бягай! Лека нощ!

* * *

Музата фѣрчеше в пространствата звездни.
Един ангел, жител на висшите бездни,
срещн? я. „Що плачеш? Отде таз тъга?“ –
попита я трогнат, кат видя сълзите,
на девата кротка че блещят в очите.

„От един покойник връщам се сега!“

Одеса

КРАЙ

Източник: Словото
Набиране: Преслав Марков

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/8498>]